PRAVILNIK O OSTVARIVANJU PRAVA NA PORESKA IZUZIMANJA ZA PRIMANJA PO OSNOVU POMOĆI ZBOG UNIŠTENJA ILI OŠTEĆENJA IMOVINE, ORGANIZOVANE SOCIJALNE I HUMANITARNE POMOĆI, STIPENDIJA I KREDITA UČENIKA I STUDENATA, HRANARINA SPORTISTA AMATERA I PRAVA NA PORESKO OSLOBOĐENJE ZA PRIMANJA PO OSNOVU SOLIDARNE POMOĆI ZA SLUČAJ BOLESTI

(„Službeni glasnik RS“, br. 31/01 i 5/05)

OSNOV DONOŠENJA: član 9. stav 2. i član 18. stav 2. Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS“, broj 24/2001)

1. Uvodna odredba

Član 1.

Ovim pravilnikom bliže se uređuje ostvarivanje prava na poreska izuzimanja propisana odredbama člana 9. stav 1. tač. 10) do 13) i prava na poresko oslobođenje propisano odredbom člana 18. stav 1. tačka 5) Zakona o porezu na dohodak građana („Službeni glasnik RS“, br. 24/01, 80/02 i 135/04 - u daljem tekstu: Zakon) za primanja koja ostvaruju fizička lica (u daljem tekstu: lica) po osnovu:

1) pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine usled elementarnih nepogoda ili drugih vanrednih događaja (u daljem tekstu: pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine);
2) organizovane socijalne i humanitarne pomoći;
3) stipendija i kredita učenika i studenata - u mesečnom iznosu do 4.500* dinara (u daljem tekstu: stipendije i krediti);
4) naknade za ishranu - hranarine, koju sportistima amaterima isplaćuju amaterski sportski klubovi - u mesečnom iznosu do 4.500* dinara (u daljem tekstu: hranarina sportista amatera);
5) solidarne pomoći za slučaj bolesti, zdravstvene rehabilitacije ili invalidnosti zaposlenog ili člana njegove porodice - do 15.000* dinara (u daljem tekstu: solidarna pomoć za slučaj bolesti).

Poresko izuzimanje, odnosno oslobođenje iz stava 1. tač. 1), 2) i 5) ovog člana mogu se

ostvariti za primanja koja se realizuju neposrednom isplatom u novcu, davanjem robe ili drugim činjenjem, kao i neposrednim plaćanjem robe ili usluga (po računu, fakturi i sl.), koje je učinjeno u funkciji predmetnih pomoći.

Poresko izuzimanje iz stava 1. tač. 3) i 4) ovog člana može se ostvariti za primanja koja se realizuju isplatom novčanog iznosa.

* Dinarski iznosi se usklađuju godišnjim indeksom potrošačkih cena. Aktuelni dinarski iznosi se nalaze u *Zakonu o porezu na dohodak građana*.

2. Ostvarivanje prava na poresko izuzimanje pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine

Član 2.

Poresko izuzimanje po osnovu pomoći zbog uništenja ili oštećenja imovine može ostvariti lice koje je pretrpelo uništenje ili oštećenje imovine usled elementarnih nepogoda (poplava, odron, zemljotres, grad i dr.) ili drugih vanrednih događaja (požar, ratna i druga razaranja i dr.) ako je:

1. činjenično stanje nastanka i uzroka uništenja ili oštećenja imovine utvrđeno i procena visine štete izvršena od strane nadležnog organa (MUP ili drugi nadležni državni organi, stručna komisija ili drugi nadležni organ davaoca pomoći i sl.) i to konstatovano u pisanom aktu (rešenje, zapisnik i dr.);
2. nadležni organ davaoca pomoći doneo odluku o davanju i visini pomoći, osnovanu na kolektivnom ugovoru, odnosno opštem aktu i na činjeničnom stanju o nastaloj šteti, njenom uzroku i visini, koje je utvrđeno aktom iz tačke 1) ovog člana.

Član 3.

Poresko izuzimanje za pomoć po osnovu uništenja ili oštećenja imovine može ostvariti, u skladu sa Zakonom i članom 2. ovog pravilnika, lice koje je pretrpelo uništenje ili oštećenje imovine, nezavisno od toga da li je zaposleno kod davaoca pomoći.

3. Ostvarivanje prava na poresko izuzimanje organizovane socijalne i humanitarne pomoći

Član 4.

Poresko izuzimanje po osnovu organizovane socijalne i humanitarne pomoći može se ostvariti na primanja koja imaju karakter socijalnog i humanitarnog davanja, odnosno pomoći za saniranje i ublažavanje posledica teško narušene socijalne sigurnosti i teške humanitarne situacije određenog lica ili grupe lica, iz sredstava:

1) humanitarnih organizacija (Crveni krst i dr.);

2) državnih organa i organizacija i organa lokalne samouprave, društvenih organizacija i udruženja građana, registrovanih kod nadležnih organa i razvrstana u humanitarne i socijalne organizacije, sa delatnošću pružanja pomoći svojim članovima i drugim kategorijama socijalno ugroženih građana (npr: udruženja za pomoć zdravstveno hendikepiranim licima, udruženja za pomoć nezbrinutoj deci, raseljenim i prognanim licima i drugim licima koja se nalaze u stanju socijalne potrebe i sl.);

3) koja su obezbeđena organizovanom akcijom prikupljanja, sa učešćem, po pravilu, više davalaca - donatora, najčešće uz podršku sredstava informisanja, odnosno humanitarnih organizacija - uplatom na poseban namenski otvoren žiro račun lica za:

(1) lečenje (operaciju i sl.) u inostranstvu, ako se, prema mišljenju nadležnog državnog organa ili referentne zdravstvene ustanove, odnosno komisije lekara specijalista odgovarajuće struke, lečenje (operacija i sl.) ne može uspešno ostvariti u SRJ;

(2) nabavku lekova ili pomagala (protetička ili ortotička sredstva, sanitarne sprave, očna, slušna i druga pomagala) u zemlji ili u inostranstvu, ako je njihovo korišćenje u postupku lečenja, odnosno održavanja telesnih sposobnosti neophodno prema priloženoj medicinskoj dokumentaciji i ako prema mišljenju nadležnog organa, odnosno zdravstvene ustanove nesporno proizilazi da se ne mogu obezbediti na teret troškova obaveznog zdravstvenog osiguranja u zemlji ili da uopšte nema mogućnosti za njihovu nabavku u zemlji;

4) koja su obezbeđena inostranim donacijama, po pravilu namenski opredeljenim za rešavanje socijalnih problema i humanitarno zbrinjavanje određenih lica ili određene populacije.

Član 5.

Poresko izuzimanje za primanja po osnovu organizovane socijalne i humanitarne pomoći iz člana 4. stav 1. tačka 3) ovog pravilnika ostvaruje se i u slučaju kada je inicijator, odnosno organizator i učesnik prikupljanja sredstava pomoći poslodavac lica koje ostvaruje pomoć:

1. ako za takvu pomoć postoji pravni osnov u kolektivnom ugovoru ili u drugom opštem aktu poslodavca;
2. ako je za organizovanu akciju prikupljanja sredstava i učešće poslodavca kao davaoca pomoći obezbeđeno pozitivno mišljenje sindikalne organizacije poslodavca (ako postoji) i nadležne socijalne službe (socijalnog radnika, psihologa i dr.) kod poslodavca (ako postoji) ili mišljenje nadležnog organa za socijalnu brigu i staranje;
3. ako je od strane nadležnog organa poslodavca doneta odluka o organizovanju i učešću u prikupljanju sredstava pomoći.

Član 6.

Pravo na poresko izuzimanje po osnovu organizovane socijalne i humanitarne pomoći ne ostvaruje se za isplate, odnosno davanja koja poslodavac vrši zaposlenim po osnovu radnog odnosa i drugih oblika rada upodobljenih radnom odnosu, nezavisno od finansijskog stanja u kome se nalaze poslodavac i zaposleni kod njega.

4. Ostvarivanje prava na poresko izuzimanje stipendije i kredita

Član 7.

Poresko izuzimanje na primanja po osnovu stipendija i kredita ostvaruje se do zakonom propisanog iznosa za stipendije i kredite koji se učenicima srednjih škola i studentima viših škola i fakulteta isplaćuju po ugovoru:

1. u skladu sa zakonom kojim se uređuje učenički i studentski standard u Republici Srbiji;
2. od strane davalaca, u čiju delatnost, pored ostalog, spada i stimulisanje, odnosno

pomoć u školovanju učenika i studenata (državne organizacije i institucije, nevladine organizacije, dobrotvorne i druge organizacije, fondacije, fondovi, zadužbine i dr.);
3. od strane preduzeća i drugih pravnih lica, odnosno preduzetnika, u funkciji rešavanja i obezbeđivanja njihovih kadrovskih potreba.

Član 8.

Pravo na poresko izuzimanje po osnovu stipendija i kredita ne može se ostvarivati za stipendije i kredite koji se isplaćuju:

1. licima koja su zaposlena kod davaoca stipendija ili kredita;
2. učenicima koji pohađaju osnovnu školu (obavezno osnovno obrazovanje).

5. Ostvarivanje prava na poresko izuzimanje hranarine sportista amatera

Član 9.

Poresko izuzimanje na primanja po osnovu hranarine sportista amatera do zakonom propisanog iznosa može se ostvariti:

1. ako hranarinu sportistima amaterima, koji pokazuju talenat i posebne rezultate u sportu, isplaćuju amaterski sportski klubovi;
2. ako je između amaterskog sportskog kluba i sportista amatera zaključen ugovor o isplati hranarine, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sport i pravilima sportske organizacije.

6. Ostvarivanje prava na poresko oslobođenje solidarne pomoći za slučaj bolesti

Član 10.

Poresko oslobođenje za primanja po osnovu solidarne pomoći za slučaj bolesti, koju isplaćuje poslodavac za zaposlenog ili člana njegove porodice, može se ostvariti:

1) za slučaj bolesti - ako na osnovu medicinske dokumentacije, izdate od strane referentne zdravstvene ustanove, odnosno lekarske komisije ili od izabranog lekara i lekara odgovarajuće specijalnosti, koju je dužan da podnese zaposleni za sebe ili za člana njegove porodice, nesporno proizlazi:

(1) da se radi o bolesti koja iziskuje veće troškove u postupku dijagnosticiranja (snimanje skenerom, magnetna rezonanca, lekarski pregledi i dr.), odnosno veće troškove lečenja (operativni zahvati, lekovi i dr.) ili saniranja, odnosno održavanja zdravstvenog stanja i radne sposobnosti (ortopedska i druga pomagala i dr.);

(2) da je u postupku izlečenja, odnosno saniranja bolesti (postoperativni period kod ortopedskih, srčanih i drugih operacija, saniranje drugih zdravstvenih oboljenja, invalidnost i dr.) neophodna medicinska rehabilitacija u ambulantno-poliklinič kој ili stacionarnoj ustanovi, koja se ne može obezbediti, odnosno finansirati iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja;

2) za slučaj zdravstvene rehabilitacije - upućivanjem zaposlenih, izloženih posebnim zdravstvenim rizicima na radu, hronično premorenih i fizički iscrpljenih, na zdravstveno-

preventivni odmor i na ranu rehabilitaciju, u cilju zaštite zdravlja i sprečavanja profesionalnih oboljenja, u skladu sa propisima koji uređuju zdravstvenu zaštitu i zaštitu na radu;

3) za slučaj invalidnosti - ako invalidnost (gubitak ili trajno smanjenje sposobnosti za rad), koja je utvrđena od strane nadležnog organa rešenjem o invalidnosti, zahteva povećane troškove u funkciji održavanja zdravstvenih, profesionalnih i radnih sposobnosti.

Član 11.

Isplata solidarne pomoći za slučaj bolesti, uz propisano poresko oslobođenje, može se vršiti ako je osnov za davanje takve pomoći sadržan u kolektivnom ugovoru, odnosno drugom opštem aktu poslodavca i ako je o davanju pomoći doneta odluka nadležnog organa poslodavca.

Prilikom isplate solidarne pomoći za slučaj bolesti, isplatilac je dužan da organizaciji nadležnoj za poslove platnog prometa, uz podnošenje propisanog obrasca u skladu sa Zakonom, podnese i dokaze o pravnoj i medicinskoj osnovanosti davanja solidarne pomoći.

Zaposleni koji je ostvario solidarnu pomoć za slučaj bolesti neposrednom isplatom novčanog iznosa dužan je da poslodavcu dostavi dokaze da je isplaćena sredstva iskoristio u svrhu u koju su odobrena (računi, izveštaji zdravstvene ili druge ustanove, overena izjava i dr.).

7. Završna odredba

Član 12.

Ovaj pravilnik stupa na snagu 1. juna 2001. godine.

ODREDBA PRAVILNIKA O IZMENAMA PRAVILNIKA O OSTVARIVANJU PRAVA NA PORESKA IZUZIMANJA ZA PRIMANJA PO OSNOVU POMOĆI ZBOG UNIŠTENJA ILI OŠTEĆENJA IMOVINE, ORGANIZOVANE SOCIJALNE I HUMANITARNE POMOĆI, STIPENDIJA I KREDITA UČENIKA I STUDENATA, HRANARINA SPORTIS

Član 2 *

Ovaj pravilnik stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

* Ova verzija pravilnika u primeni je od 22. 1. 2005. godine.